

BOSNIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite komentar na **jedan** od niže navedenih odlomaka:

1.

— Moj sin Ibrahim je u kaburu. Okrenut je Džennetu¹. Milostivi mu dušu čuva kod Svoga prijestolja — rekoh, gledajući je pravo u oči, kao i ona mene.

— Gdje ćeš ti biti okrenut, Hasane? — upita izazivački.

Osjetih šumove i bubnjanje u ušima, te spustih pogled, kao da će mi pozliti, ruka mi na
5 koljenu zadrhta, ali ostah smiren i opet podigoh glavu:

— Prema Džennetu, ako Bog dade. A i ne bunim se što god da bude drugo. Kako god On hoće, kako sam zaslužio. Njegovu odluku promijeniti ne mogu. Kakav sam bio na dunjaluku², neka me tako i okrene. Njegovo ime neka bude sa mnom, da Ga spominjem, a neka On odluči. Kada se duša vrati u kabur³, neka svako odgovara na pitanja meleka⁴. Znam kako ću ja odgovarati.

10 Ima ih što ne znaju.

Dok sam govorio, vidjeh kako joj obje ruke krenuše dolje sa peškuna⁵, a prsti se zaustaviše na vezenom stolnjaku na peškunu i počеше zavrtati njegove umotane rubove, ne zamjećujući da ja to vidim i da joj je jašmak⁶ pao otkrivajući bijelo lice i prelijepe, male usne što se kretaše s govorom. Njene krupne, crne oči, koje su oivičavale crne obrvice, i male usne upadale bi svakome
15 u oči, samo im se nakratko pridruživala niska bijelih, sitnih zuba.

Borila se da bude smirena, ali joj Iblis⁷ ne dade kao i mnogim đizlijama⁸ sličnim njojzi. Nije me ponudila slatkim sokom, iako je stajao na peškunu, ne zato što nije htjela već je zaboravila, kao žene što na pameti imaju samo svoj cilj i na sve drugo gledaju kroz maglu, samo da im se planovi ne poremete. Njeni nemirni prsti umanjivali su moju slabost, moji odgovori činiše
20 je nervoznom, a to mi je godilo i davalo mi snagu, postajao sam sigurniji. Pitala me za sina, koga spustih u svoje turbe⁹, da mi boli otvori, da se slabićem pokažem, ali ja sam odgovarao polahko i sigurno.

Očima sam preletio ovu odaju. Bila je to jedna od onih malih odaja u kojima i nastaju najveće spletke i smutnje, sa sećijama¹⁰ koje vežu tri zida ispred ulaznih vrata, sa teškim, šarama izvezenim perzijskim ćilimom na sredini i samo s jednim malehnim peškunom ispred najduže sećije. Sve to činilo je ovu odaju u koju su me doveli jednostavnom i tajnovitom, a ja sam je drukčije zamišljao. Ko bi pomislio da me ova đizlija neće dovesti u neku od raskošnih odaja sultanova dvora, kako bi mi pokazala svoju moć i položaj na dvoru...

Mirsad Sinanović: *San Hasana Nazira* (2005)

- Da li je autor uspješno prikazao situaciju opisanu u ovom odlomku?
- Šta predstavlja kontrast između dvije ličnosti koje se spominju u ovom odlomku?
- Recite nešto o jeziku ovog odlomka; da li je uvjerljiv?

¹ Džennet: raj

² dunjaluk: ovaj svijet

³ kabur: grob

⁴ melek: anđeo

⁵ peškun: mali okrugli sto

⁶ jašmak: koprena od bijelog muslina kojom se pokriva lice žene

⁷ Iblis: djavo

⁸ đizlija: raspojasana ženska

⁹ turbe: natkrivena grobnica

¹⁰ sećija: sjedište

2.

UMJESTO RATA

Djevojka ima pse i miluje ih
kao brižna mati retardiranu djecu.

5 Psi uhode stvari što obliku
izmiču svome, i jezikom krotkim
sjećanja ližu, sve vrijeme
prošlo, sve vrijeme buduće, psi
njuše cvrčkovu pjesan u grmlju
kao odbjegli rižnu smrt
a djevojka iz činije dlana
10 s tisuć deminutiva ih
hrani.

Nikad ju vidio nisam, ni djevojku
ni njezine pse, ali znam
da sasvim je blizu — da zlatnu
15 ogrlicu u snu svom spliče
i za moj sve krotkiji
vrat...

Hadžem Hajdarović: *Četvrta ušća* (1994)

- Da li je pjesnik uvjerljivo “opravdao” povezanost između naslova pjesme i njenog sadržaja?
  - Recite nešto o jeziku i obliku ove pjesme.
  - Kako ste vi doživjeli ovu pjesmu?
-